

ophøjet til Lov. Særlig for mange Egne i Jylland, der trænger til at støttes fra Lovgivningsmagts Side, er det af Værdi, at et saadant Lovforslag gennemføres, saaledes at det bliver muligt for Beboerne at anlægge Mergelspor og faa Mergel bragt ud og derigennem udnytte Jorden bedre, end de ellers er i Stand til. Derfor hilser jeg dette Lovforslag med Glæde. Det Lovforslag, som paa dette Omraade blev forelagt af den radikale Regering i Samlingen 1909—10, mødte ganske vist nogen Modstand, men blev dog gennemført, og det er da naturligt, at vi nu gaar videre, saaledes at Lovbestemmelserne bliver noget mere almengyldige og kommer andre Egne til gode end den Gang.

Der er en enkelt Bestemmelse i § 1, som jeg vil knytte en Bemærkning til. Der staar her, at Bevilling kan dog kun meddeles efter Indstilling af det eller de Amtsraad, hvis Kreds berøres af Sporet, ligesom Planen til Anlægget efter derom indhentet Erklæring fra det danske Hedeselskab skal godkendes af Landbrugsministeren. Jeg finder det ganske udmærket, at Hedeselskabet faar Lejlighed til at udtale sig om Planerne, da Hedeselskabet har særlig Forstaaelse af disse Forhold og har arbejdet meget for at fremme Mergelsagen i Jylland, og ogsaa, at Planen skal godkendes af Landbrugsministeriet. Derimod kunde det maaske være heldigt, at det blev de paagældende Sogneraad, der kom til at udtale sig om Sagen, i Stedet for Amtsrådet. Jeg ved, at i Samlingen 1909—10 blev dette Spørgsmaal overvejet i Udvalget, og man gik ud fra, at intet Amtsråd i Danmark vilde udtale sig uden efter Forhandling med Sogneraadene. Men naar Sogneraadene skal høres alligevel, er det i nogen Grad at gaa en Omvej. Jeg vil i denne Forbindelse pege paa Bestemmelsen i § 3, at Sogneraadene fremtidig vil kunne komme til at opkræve de Beløb, der er Tale om, sammen med Kommuneskatterne, og at der bliver givet Udpanningsret for disse Beløb, men det er en frivillig Sag, om Sogneraadene vil gaa ind paa at opkræve de nævnte Beløb. Naar det skal faa nogen særlig Betydning, gælder det netop om, at Sogneraadene gaar ind paa at opkræve dem, men saa synes jeg ogsaa, en Del vilde tale for, at det blev Sogneraadene, der kom til

at erklære sig og gøre Indstilling til Landbrugsministeren. Saa blev Sogneraadene i Virkeligheden mere interesserede i at opkræve Beløbene for de Selskabers Vedkommende, som de havde anerkendt gennem deres Indstilling til Landbrugsministeriet. Det er i det mindste en Tanke, som jeg henstiller til det kommende Udvalg og den højtærede Landbrugsminister at tage under velvillig Overvejelse.

For Resten kan jeg, da Lovforslaget har stor Betydning særlig for fattige Egne i Jylland, Egne, som Rigsdagen bør støtte og ophjælpe af yderste Evne, paa mit Partis Vegne anbefale det til velvillig Behandling og hurtig Fremme.

Hornstrup: Det er jo kun Lovord, vi endnu har hørt om dette Lovforslag, men jeg kan ikke sige, at jeg fuldt ud er enig med de foregaaende Talere. Jeg er enig med dem med Hensyn til Lovforslagets Grundprincip, at det skal kunne gøres saa let som muligt for dem, der trænger til at faa deres Jord merglet, at faa tilført Mergel. Derimod er jeg ikke enig med dem med Hensyn til den Form, Lovforslaget har. Lovforslaget er jo ikke helt nyt; det har været til Behandling her i Tinget før. Der blev i Samlingen 1909—10 forelagt et Lovforslag om en Mergelbane fra Rindum Mergelleje til Ringkøbing Statsbanestation. Det blev i Folketinget forandret til et Lovforslag med samme Titel som det her foreliggende. Det er den deri liggende Udvidelse af Omraadet, jeg ikke synes om. Saa vidt mig bekendt har der ikke, siden det nævnte Lovforslag blev vedtaget, været Andragende om at faa lignende Lovforslag for andre Selskaber eller Egne, og man ved jo ikke, hvor mange Aar det kan vare, inden der igen kommer Ansøgning. Jeg kan derfor ikke rigtig forstaa, hvad der ligger til Grund for dette Lovforslag, som jo gaar ud paa, at Landbrugsministeriet faar en almindelig Bemyndigelse til at give Selskaber Bevilling til at ekspropriere Jord til Anlæg af saadanne Baner. Jeg kunde bedre forstaa det, dersom der fremkom Ansøgninger om saadanne Bevillinger i Massevis aarlig eller i alt Fald jævnlige. Men her, hvor det er 3 Aar, siden den sidste Ansøgning var fremme, synes jeg, det er en egen Sag at lægge en saadan Sag i Administrationens Haand og